

Силабус курсу

Нові тенденції розвитку німецької мови

Освітній ступінь – магістр

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035.043 Філологія Германські мови та література (переклад включно), перша - німецька

Освітньо-професійна програма Німецька мова і література

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньої програми: дисципліна професійної та практичної підготовки

Кількість кредитів – 3

Дні занять:

Консультації:

Мова викладання: німецька

Керівник курсу

кандидат філологічних, доцент Деркевич Наталія Альбертівна

Контактна інформація: dienata@ukr.net

Опис дисципліни

Мета: формування здатності студентів-германістів розпізнавати у письмових і усних текстах основні тенденції розвитку сучасної німецької мови та розвивати їх вміння пояснювати ці явища на практичних заняттях з німецької мови.

Студент повинен знати: специфічні ознаки слова як головної одиниці мови взагалі та німецького слова зокрема; головні теорії лексичного значення; шляхи збагачення німецької лексики (словотворення, зміна лексичного значення, запозичення, утворення фразеологічних одиниць); особливості територіальної та соціальної диференціації лексики.

Студент повинен вміти: оперувати основними поняттями лексикології; кваліфіковано аналізувати лексичне значення слова чи фразеологізму, особливості процесів формування похідних та фразеологічних одиниць; розрізняти види лексичних значень та системних зв'язків лексики, підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди; визначати соціальну та територіальну приналежність лексичної одиниці.

Навчальний контент

3 семестр	
Теми	Результати навчання
Модуль 1	

Змістовий модуль I. Бewegung, Veränderung, Entwicklung, Wandel	Thema 1. Allgemeines über die Sprachentwicklung (Bewegung, Veränderung, Entwicklung, Wandel) Die einheimischen und deutschen Sprachforscher zum Thema Sprachentwicklung (Peter Braun, Astrid Stedje, Werner König, Helmut Glück, K.-E. Sommerfeldt, W.Heinemann, W. Schreiber.
Змістовий модуль II. Фактoren sprachlicher Veränderungen	Thema 2. Innere, äußere und subjektive Faktoren sprachlicher Veränderungen. Thema 3. Integrationsprozesse. Differenzierung, Spezialisierung und Generalisierung. Der Integration als Entwicklungstendenz // die Differenzierung (feine Unterscheidung, Abstufung). Die Erforschung der äußeren Differenzierung der staatlichen Kommunikationsgemeinschaften (die nationalen Varietäten der deutschen Sprache in der Bundesrepublik Deutschland, Österreich, in der Schweiz) und der inneren sozialen Differenzierung innerhalb jeder Sprachgemeinschaft
Змістовий модуль III. Internationalisierung, Intellektualisierung, Sprachökonomie, Rationalisierung	Thema 4. Internationalisierung. Intellektualisierung Thema 5. Sprachökonomie. Rationalisierung Wichtige Erscheinungen der Sprachökonomie: a) Mehrfachkomposita, die oft syntaktische Wortgruppen vertreten; b) Kurzwörter als Ersatz von Komposita und syntaktischen Verbindungen; c) Substantivgruppen oder Blockbildungen als Ersatz von Satzgefügen.
Змістовий модуль IV. Tendenzen im Bereich der Wortbildung, Morphologie und Syntax	Thema 6. Tendenzen im Bereich der Wortbildung, Morphologie und Syntax. Entwicklungstendenzen in der geschriebenen Sprache (in der schriftlichen Kommunikation)

Модуль 2	
ІНДЗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Das Wort als sprachliches Zeichen 2. Ausprägungen von Mehrdeutigkeit 3. Der Bedeutungswandel 4. Substantivische Wortbildung 5. Adjektivische Wortbildung 6. Verbale Wortbildung 7. Ursachen, Wege und Formen der Entlehnungen 8. Historische Gliederung des Wortschatzes 9. Territoriale Gliederung des Wortschatzes

Індекс у матриці ОНП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово, лінгвістично взаємодіяти в адекватний і творчий спосіб у всіх різновидах соціальних та культурних контекстів, адаптовувати свої комунікативні дії потребам ситуації.
ЗК 5	Навички системного використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, працювати в команді, виявляти самодисципліну.
ЗК10	Здатність працювати автономно.
ЗК12 1	Здатність конструктивного спілкування у різних середовищах, виявлення толерантності, висловлення та розуміння різних точок зору.

ФК3	Здатність застосовувати основні знання з галузі педагогіки, філології на практиці, здатність оперувати науковою термінологією.
ФК 7	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, методики навчання іноземних мов і культур, зарубіжної літератури
ФК 11	Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Могти засвоювати багатофункціональний комплекс знань та умінь, необхідний для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування.
ПРН 2	Аналізувати стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.

Літературні джерела

Рекомендована література

Базова

1. Адмони В. Г. Пути развития грамматического строя в немецком языке. М.: Высшая школа, 1963. 175 с.
2. Віталіш Л. П. Лексикологія німецької мови для студентів класичної та англійської філології та педагогічних коледжів. Курс лекцій. Чернівці: Вид-во «Прут», 2007. 143 с.
3. Возний Т. С. Словотвір дієслів в українській мові у порівнянні з російською та білоруською. Львів: Вид-во ЛДУ Вища школа, 1981. 185 с.
4. Володіна Т.С. Теоретична та практична лексикологія сучасної німецької мови. Севастополь: Дельта, 2012. 292 с.
5. Гінка Б. І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари. Навчальний посібник для студентів-германістів. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2005. 219 с.
6. Гулыга Е.В., Розен Е.В. Новое и старое в лексике и грамматике немецкого языка. Ленинград: Просвещение, 1977. 160 с.

7. Зеленецкий А. Л., Новожилова О. В. Теория немецкого языкознания. М.: Академия, 2003. 400 с.
8. Ивлева Г.Г. Тенденции развития слова и словарного состава (на мат. нем. яз.). М.: Наука, 1986. 136 с.
9. Кошкарёва П.С. Порівняльна лексикологія нім. і укр. мов. Донецьк, 2009. 329 с.
10. Кубрякова Е. С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. М.: Наука, 1981. 224 с.
11. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2014. 392 с.
12. Левковская К. А. О понятии производности основ. Вопросы сопоставления описательных грамматик. М. : 1960. 280 с.
13. Медведева Е.В. Лексикология немецкого языка: лекции, семинары, практические занятия. М., 2009. 448 с.
14. Ольшанский И.Г., Гусева А.Е. Лексикология: совр. нем. язык. М.: Академия, 2005. 416 с.
15. Розен Е.В. На пороге 21 века. Новые слова и словосочетания в немецком языке. М: Менеджер, 2000. 192 с.
16. Степанова М. Д. О внешней и внутренней валентности слова. Иностранные языки в школе. 1967. № 3. С. 15- 16.
17. Степанова М. Д. Лексикология современного немецкого языка. М.: Academia, 2003. 256 с.
18. Шевелева Л. В. Лексикология современного немецкого языка. М.: Высшая школа, 2004. 240 с.
19. Щербак А.В. Тенденции экономии и точности в современном немецком письменном языке. Тамбов, 2001.
20. Braun P. Bestände und Veränderungen in der deutschen Wortbildung am Beispiel der be-Verben. Zeitschrift der Germanisten Rumäniens (Heft 26). 1982. S. 216-226.
21. Braun Peter. Tendenzen in der deutschen Gegenwartssprache. Sprachvarietäten. 3., erw. Aufl. Stuttgart; Berlin; Köln: Verlag W. Kohlhammer, 1993. 266 S.
22. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart: Kröner, 1990. 510 S.
23. Donalies E. Die Wortbildung. Ein Überblick. Tübingen: Narr, 2002. 190 S.
24. Eichinger L. Deutsche Wortbildung. Eine Einführung. Tübingen: Narr-Verlag, 1999.
25. Eichhoff-Cyrus K.M., Hoberg R. (Hrsg). Duden. Die deutsche Sprache zu Jahrtausendwende. Sprachkultur oder Sprachverfall?. 2001. Band 1.
26. Erben J. Einführung in die deutsche Wortbildungslehre. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1993. 3., neubearb. Aufl. 182 S.
27. Glück H. Sauer W .W. Gegenwartsdeutsch. Stuttgart: Metzler, 1990. 222 S.
28. Gross Harro. Einführung in die germanistische Linguistik. 2. Aufl. München: Iudicium Verl., 1990. 270 S.
29. Homberger D. Sachwörterbuch zur Sprachwissenschaft. Germany, 2000. 215 S.
30. König Werner. Dtv-Atlas zur deutschen Sprache. Tafeln und Texte. München: Deutsche Taschenbuch Verlag, 1992. 250 S.
31. Lubeley Rudolf. Sprechen Sie Engleutsch? Eine scharfe Lanze für die deutsche Sprache. Isernhagen: Verlag Gartenstadt, 1993.
32. Neues und Fremdes im deutschen Wortschatz. Aktueller lexikalischer Wandel. Hrsg. von G.Sticke. de Gruyter Verlag, 2001. 388 S.
33. Sick Bastian. Der Dativ ist dem Genitiv sein Tod – ein Wegweiser durch den Irrgarten der deutschen Sprache. Köln: KiWi Verlag, 2004. 256 S.
34. Sommerfeldt K.-E. Entwicklungstendenzen in der deutschen Gegenwartssprache. Leipzig, 1988.
35. Stedje Astrid. Deutsche Sprache gestern und heute. Einführung in Sprachgeschichte und Sprachkunde. München: Fink Verlag, 1989. 224 S.
36. Stickel Gerhard. Deutsche Gegenwartssprache: Tendenzen und Perspektiven. Berlin: de Gruyter, 1990.
37. Wanzeck Chr. Lexikologie: Beschreibung von Wort und Wortschatz im Deutschen. UTB

Політика оцінювання

- **Політика щодо кінцевих строків та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за вид завдання). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування і користування чужими зошитами і матеріалами під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Модуль 1						Модуль 2	Підсумковий контроль	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4	ІНДЗ		
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6			
10	10	10	10	10	10	20	20	100

До силабусу додано такі матеріали:

навчально-методичний комплекс (методичні розробки практичних занять з необхідними матеріалами для їх проведення, банк зразків питань для контролю рівня знань здобувачів вищої освіти; тематичні тести;